

Sítě u sjezdovek nejsou v Česku povinné, často je doplní až po neštěstí

zpravy.iDNES.cz - 5.2.2017

rubrika: Zprávy / Domácí - strana: 00 - autor: iDNES.cz, Martina Vyroubalová

Každý rok na českých sjezdovkách zemře několik lyžařů a tisíce dalších se zraní. Náraz do stromu v lednu nepřežila jedenáctiletá dívka, srážku s čtyřkolkou padesátiletý muž. Instalace sítí, varování a dalších prvků přitom není povinná, záleží na uvážení provozovatele. „Oplotit svahy po celé délce není řešení,“ říká náčelník horské služby.

foto: Luděk Peřina, MAFRA; ilustrační snímek

Provozovatelé středisek prodlužují a rozšiřují sjezdovky, nakupují moderní zasněžovací techniku a stavějí lanovky s větší přepravní kapacitou. Jen loni utratili v Čechách a na Moravě za různá vylepšení zhruba půl miliardy korun, o rok dřív dokonce dvojnásobek (více čtěte [zde](#)).

Jestli současně vynakládají adekvátní prostředky i na zvyšování bezpečnosti, ale nikdo nekontroluje. „Dvakrát ročně rozesíláme dotazníky, kde se ptáme na investice, kolonku ‚bezpečnost‘ ale nemáme,“ říká ředitel Asociace horských středisek (AHS ČR) Libor Knot.

Jak by opatření měla v ideálním případě vypadat, sice shrnuje norma ministerstva pro místní rozvoj, není ale závazná. „Má spíš doporučující charakter,“ přibližuje náčelník Horské služby Jeseníky Michal Klimeš.

Na českých svazích se přitom každoročně zraní tisíce lidí. Letos je statistika horských úrazů, i následkem počasí, které přeje zimním sportům, nepříznivá. Od začátku prosince do začátku února jich horští záchranáři řešili 3 343, což je o tisíc víc než loni za stejné období. Každý rok také několik lidí zemře.

Počty úrazů na horách

Údaje jsou za období od 1. prosince do 30. dubna. Jde o úrazy na sjezdovkách i mimo ně v celé ČR.

- 2016/2017 – **3343** (do 2. února)
- 2015/2016 – **5865** (do 2. února - 2315).

- 2014/2015 – **6842**
- 2013/2014 – **4836**
- 2012/2013 – **6649**

Zdroj: Horská služba ČR

Neštěstí se o uplynulém víkendu stalo na Ještědu, kde po srážce se čtyřkolkou horských záchranářů zemřel padesátiletý muž (psali jsme o tom zde). Před dvěma týdny zase podlehl jedenáctiletá dívka v jesenickém areálu Dolní Morava zraněním, která si způsobila při nárazu do stromu.

Osm milionů lyžařských dnů

Třeba ve Skiareálu Klínovec za posledních pět let vložili do rozvoje asi 600 milionů korun. Okolo osmi milionů putovalo na bezpečnost lyžařů.

„Používáme mobilní i pevné sítě. Ochranné matrace pevných překážek, výstražné a upozorňující značky i vymezovací plůtky. Každoročně se prvky doplňují podle potřeby a opotřebení,“ přibližuje mluvčí areálu Hana Hoffmannová. Ministerská norma podle ní vcelku dobře specifikuje možná nebezpečná a krizová místa. „Řídíme se jí,“ ujišťuje.

Podobně se podle horských záchranářů k normě staví i většina ostatních středisek. „Už nepoužívají na zajištění sloupů a překážek staré matrace, které zbyly někde v ubytovně, ale věci vyráběné přímo pro tyto účely. Z mého pohledu se bezpečnost za posledních pár let zlepšila,“ říká Michal Klimeš.

Ani ředitel AHS ČR nepovažuje statistiky úrazovosti z posledních let za nijak alarmující. „Lyžování je stále relativně rizikový sport a Češi jím stráví zhruba osm milionů dnů ročně, což nás řadí na 9. místo ve světě. Díky lepším materiálům se zvyšuje rychlost jízdy, sjezdovky se rozšiřují, přesto všechno se daří čísla dlouhodobě držet zhruba na stejné úrovni, což není špatné,“ říká Libor Knot.

Ne všem se však bezpečnostní opatření na svazích zdají dostatečná. Třeba poslanec za ČSSD Petr Kořenek chce znovu začít prosazovat povinnost nosit helmu na sjezdovkách, která by se týkala všech lyžařů i snowboardistů. Jiní by uvítali, aby se z příslušné ministerské normy stal zákon či vyhláška, a povinnosti tím pádem byly pro všechny závazné.

Svahy nelze obehnat sítí

Že však ani dodržování všech doporučených opatření někdy nemusí zabránit neštěstí, potvrzuje zmíněný případ úmrtí jedenáctileté dívky.

Ministerská norma sice například doporučuje oddělit les od sjezdovky sítí, ovšem pouze v prudkém srázu či zatáčce, která může lyžaře vynést mimo trať. Dívka ale vyjela do lesa na rovném úseku, ona i padesátník z Ještědu navíc podle všeho jeli velmi rychle (více zde).

„Nebyl to první tragický případ na Dolní Moravě. Už dřív jsme jim dávali doporučení, jak opatření vylepšit, na rovné sjezdovce to ale ošetříte těžko. Do míst, kde se něco podobného stane, provozovatelé středisek síť většinou dodatečně umístí, aby se do budoucna vyvarovali dalšího neštěstí, byť to tam ani není tolik potřeba,“ podotýká Klimeš. Smrtelné úrazy se v areálu staly i v letech 2011 a 2012, od té doby prošel celkovou modernizací.

„Znám pár úrazů nebo velmi těžkých zranění, na základě kterých se objevila síť. Podobně jako na silnicích jsou i na sjezdovkách krizová místa. Ruku v ruce se vznikem nových sjezdovek, stavbou zařízení či atrakcí jdou i bezpečnostní opatření. To je přirozená věc, každý to chce mít v pořádku,“ přitakává Knot.

Desatero pravidel chování při lyžování podle FIS

- 1) Každý lyžař nebo snowboardista se musí neustále chovat tak, aby neohrožoval nebo nepoškozoval** někoho jiného.
- 2) Každý lyžař nebo snowboardista musí jezdit na dohled.** Rychlost a způsob jízdy musí **přizpůsobit svým schopnostem**, terénním, sněhovým a povětrnostním poměrům, jakož i hustotě provozu.
- 3) Lyžař nebo snowboardista přijíždějící zezadu musí svou jízdní stopu zvolit tak, aby neohrožoval lyžaře jedoucího před ním.**
- 4) Předjíždět se může shora nebo zespodu, zprava nebo zleva, ale vždy jen s odstupem**, který poskytne předjížděnému lyžaři či snowboardistovi pro všechny jeho pohyby dostatek prostoru.
- 5) Každý lyžař nebo snowboardista, který chce vjet do sjezdové tratě nebo se chce po zastavení opět rozjet, se musí pohledem nahoru a dolů přesvědčit**, že to může učinit bez nebezpečí pro sebe a pro ostatní.
- 6) Každý lyžař nebo snowboardista se musí vyhýbat tomu, aby se zbytečně zdržoval na úzkých nebo nepřehledných místech** sjezdové tratě. Lyžař nebo snowboardista, který upadl, musí takové místo uvolnit co nejrychleji.
- 7) Lyžař nebo snowboardista, který stoupá nebo sestupuje pěšky, musí používat okraj sjezdové tratě.**

- 8) Každý lyžař nebo snowboardista musí **respektovat značení a signalizaci.****
- 9) Při úrazech je každý lyžař nebo snowboardista **povinen poskytnout první pomoc.****
- 10) Každý lyžař nebo snowboardista, ať svědek nebo účastník, ať odpovědný nebo ne, je **povinen v případě úrazu prokázat své osobní údaje.****

Obehnat sjezdovky po celé délce sítěmi je podle něj i horského záchranáře utopie. Podmínky v Česku prý rozhodně nelze srovnávat s podmínkami v Alpách, jak se k tomu našinci často rádi uchylují.

„Tam mají výhodu, že jsou svahy většinou nad hranicí lesa. U nás skrze něj vedou skoro všechny tratě a není technicky ani finančně možné, zabezpečit je po celé délce sítěmi. Nikdo taky asi nechce jezdit mezi mantinely, osvětlu je potřeba směřovat na lyžaře,“ míní Klimeš.

Podle něj ani nemá příliš význam zkoušet pravidla zpřísnit, aby provozovatelé mohli být trestáni už za jejich nedodržování, nikoliv až když se něco stane. „Některé věci nejsou dost dobře měřitelné, každá sjezdovka je jiná a pro některé areály by to mohlo být příliš finančně náročné,“ míní Klimeš.

Dodává také, že soudy již v minulosti při rozhodování o podílu na zavinění úrazu k dodržování opatření stanovených ministerskou normou přihlížely, stejně tak k tomu, jestli se lyžař choval podle desatera pro pohyb na sjezdovce stanoveného mezinárodní lyžařskou federací (FIS).

„Tuto problematiku jsme řešili na konferenci s ministryní pro místní rozvoj, zástupcem policejního prezidia i náčelníkem Horské služby ČR a dospěli jsme k závěru, že je to legislativně ošetřeno dostatečně. Jde o míru přenosu mezi návštěvníky. Osvěta je malá, polovina lidí si myslí, že na svahu platí přednost zprava jako v dopravě,“ dodává Libor Knot.

Velké české areály už podle něj také začaly zavádět takzvané „ski patroly“. Zaměstnanci střediska celý den lyžují a kontrolují umístění cedulí či chování lyžařů. Nemají sice velká oprávnění - nemohou například legitimovat ani měřit rychlost - pokud však neukázněné návštěvníky upomínají bezvýsledně, upozorní kolegy, kteří mohou dotyčnému zneplatnit permanentku.

Zájem o chystaný skiareál mají Číňané, potvrdil starosta Orlického Záhoří

hradec.idnes.cz - 6.2.2017

rubrika: Hradec / Hradec - zprávy - strana: 00 - autor: MF DNES, Tomáš Kučera

O plánovaný skiareál v zapadlém Orlickém Záhoří u polských hranic na Rychnovsku mají zájem Číňané. V Královéhradeckém kraji by to mohl být další velký projekt financovaný Čínou. Rozpočet na resort, který by mohl sloužit lyžařům už za dva roky, je téměř 200 milionů korun.

| foto: Martin Veselý, MAFRA; (ilustrační snímek)

„Mohu potvrdit, že Číňané o to mají skutečně zájem a investorem je Bank of China. Komunikujeme s nimi, ale prozatím žádná smlouva ani dohoda neexistuje. Zájemců o financování skiareálu je více. Že mezi nimi jsou Číňané, mě nepřekvapuje. Je všeobecně známo, že v Česku chtějí investovat do dopravy a turistiky,“ potvrdil starosta Vojtěch Špinler.

Bank of China je čtvrtou největší bankou v Číně a první čínskou, která v Česku zřídila pobočku. Působí ve více než třiceti zemích. U nás se soustředí nejen na financování velkých firem, ale i na malé a střední podniky. V kraji již vzniklo v hradecké Fakultní nemocnici Centrum tradiční čínské medicíny (o čínské medicíně v Hradci čtěte [zde](#)).

„Projekt má hlavu a patu, proto je pochopitelné, že se o to zajímají. Informace jsme jim poskytli, ale neplácli jsme si,“ uvádí k novému skiareálu starosta Špinler. Podle něj díky zájmu investorů projekt, který vesnice připravuje několik let, znovu ožívá. Záhoří původně počítalo s evropskou dotací, ale kvůli pozemkovému sporu o ni nestihlo požádat.

„Od nového skiareálu si slibujeme oživení turistického ruchu v Orlickém Záhoří i vznik nových pracovních míst,“ konstatuje Špinler, ale odmítá říct, jakou mají Číňané šanci. „S jednáním s investory jsme na začátku,“ upozorňuje starosta.

Skiareál počítá se čtyřsedačkovou lanovkou o délce 1 450 metrů, s dvěma parkovišti pro stovky aut, dvěma vodními nádržemi pro výrobu technického sněhu, sjezdovkou dlouhou 1 650 metrů a s převýšením téměř 300 metrů. Lanovka vyveze lyžaře až do výšky okolo tisíc metrů nad mořem pod vrchol Koruna, druhého nejvyššího v Orlických horách. Ochránáři už dali projektu zelenou, jediné, co stojí areálu v cestě, jsou peníze.

Stavební povolení a výkupy pozemků

„Zhodnotili jsme vliv na životní prostředí a stanovili podmínky. Když budou dodrženy, nemáme problém a souhlasíme,“ říká David Rešl z Chráněné krajinné oblasti Orlické hory.

Orlické Záhoří leží za hlavním hřebenem na česko-polské hranici v mrazové kotlině. Od vnitrozemí odděluje vesnici hlavní hřeben Orlických hor. Větší lyžařské areály jsou od něj vzdáleny kolem 15 kilometrů. Další na severních svazích hor by mohl přitáhnout i lyžaře z lépe přístupného Polska.

„Zatím řešíme věci kolem stavebních řízení, povolení a výkupu pozemků. Nemáme stále ještě pravomocné rozhodnutí stavby. Doufáme však, že v zimní sezoně 2018/2019 bychom tu mohli mít lyžaře. Největší problém je, že chybí peníze,“ dodává starosta.

Proti plánovanému skicentru se už dříve postavili někteří chalupáři (více čtěte [zde](#)).

Finanční poradna: Jaká jsou vaše práva na sjezdovce a kdy máte nárok na náhradu škody

novinky.cz - 8.2.2017

rubrika: Finance - strana: 00 - autor: bab

Zima nekončí, navíc mnoha dětem začaly jarní prázdniny. Mnozí Češi tak vyrazí užívat si zimní radovánky do lyžařských areálů. Lyžování je oblíbeným, i když někdy nebezpečným sportem. Úrazy na sjezdovkách nejsou ojedinělé. Právo proto proniká i na zasněžené svahy čím dál častěji.

Ilustrační snímek; FOTO: Profimedia.cz

Ve spolupráci se spotřebitelskou organizací dTest přinášíme několik rad a tipů, jak se zachovat, pokud se na sjezdovce, resp. v lyžařském areálu zraníte či se vám stane nějaká škoda.

Odpovědnost za újmu je na provozovateli

Koupíte-li si lístek na lanovku nebo vlek a projdete turniketem, stáváte se účastníkem přepravy. Zabezpečení plynulého a bezpečného chodu je především na provozovateli.

„Ten je odpovědný za újmu, která se při přepravě stane, bez ohledu na to, zda za ni může, nebo ne. Lanovka musí splňovat řadu bezpečnostních předpisů, obsluha musí být připravena kdykoliv pomoci a zasáhnout,“ upozornil Lukáš Zelený, vedoucí právního oddělení dTestu.

Pochopitelně i lyžař musí být opatrný, poslouchat pokyny obsluhy a řídit se podle ukazatelů a piktogramů. „Nevhodné chování lyžaře může způsobit vykázaní z přepravy, ale i snížení náhrady újmy, pokud by se něco stalo,” dodal Zelený.

Těžko předvídatelné události

Dochází ale i k těžko předvídatelným událostem. Utržený unašeč vleku může někoho zranit, o kotvu si můžete poškodit oblečení. Má-li škoda původ v povaze provozu lanovky či vleku, máte nárok na náhradu. Bezpečný musí být i nástup a opuštění prostoru lanovky nebo vleku

Soudy řešily případy, kdy se malý lyžař zranil o zpáteční lano kvůli nedostatečným pokynům obsluhy, či případ zlomeniny bederního obratle lyžařky, která spadla kvůli zledovatělému výstupu a nedostatečnému zabezpečení kolem stanice.

„Soudy většinou docházejí k závěru, že pokud lyžař neporušuje přepravní předpisy nebo se nechová v rozporu s pokyny, pak za újmu odpovídá provozovatel vleku či lanovky,“ uvedl Zelený.

V zákoně není ošetřena jízda na sjezdovce

Na českých sjezdovkách z hlediska práva neplatí žádné dopravní předpisy a cesta z kopce není zákony regulována. Existují ale pravidla mezinárodní lyžařské federace, která se pro posouzení správné jízdy používají i u soudů, přestože nejsou formálně závazná.

V zahraničí, především v Německu a Rakousku, jsou podobná pravidla součástí místních zákonů. Kdo jezdí pravidelně na hory, nebude jimi překvapen, kombinují totiž bezpečnost, zdravý rozum a principy slušnosti.

Na sjezdovce běžně vznikají určité zdroje nebezpečných situací, se kterými musí každý lyžař počítat. Proti běžným zdrojům rizika nemusí být lyžařský areál zabezpečen, a pokud se vám v jejich důsledku něco stane, je to váš problém, měli jste si dávat pozor.

Mezi typické zdroje nebezpečí, které na druhou stranu dělají z lyžování zábavu, patří hrany terénu a jeho nerovnosti, stromy, rozježděný terén, proměnlivá či omezená výška sněhu, informační tabule, sněhové bariéry od úpravy či zasněžení, ohraničení sjezdovky či opravné práce.

Na druhou stranu číhají na lyžaře různá atypická nebezpečí, která musejí provozovatelé lyžařských areálů zabezpečit, aby zamezili možnému střetu lyžařů s nimi a snížili rizika úrazů a škod.

Podpěry lan a pevná sněžná děla by měly být zabezpečeny matracemi, jiné překážky plůtky, srázy či nebezpečné odkloněné svahy sítěmi.

Neznamená to ale, že v případě chybného zabezpečení je při každém úrazu vina na provozovateli areálu, i zde je to především lyžař, kdo svou jízdu musí přizpůsobit terénu a svým schopnostem.

Chyby provozovatele a nárok na odškodné tak může snižovat spoluzavinění lyžaře, který nejel tak opatrně, jak by se od něho obecně očekávalo.

Proč nejezdít do českých hor na lyže

[idnes.cz - blog - 9.2.2017](#)

[strana: 00 - autor: Vilém Barák](#)

Důvodem je hojný výskyt Čehůnů, vyznačující se bezohledností k ostatním lyžařům (vlastní i svých nevychovaných dětí), rychlou jízdou v místě dojezdu, požíváním alkoholu a řvaním spolu tristní úrovní místních služeb.

Problémy tuzemských ski areálů jsou celkem tři. První je dán nízkou nadmořskou výškou našich hor a malou velikostí zimních středisek. S tímto objektivně nejde nic dělat, délka sjezdovek nikdy nedosáhne velikosti obvyklé v Dolomitech nebo Rakouských Alpách. Kdo se chce kochat pohledem na skalnaté štíty hor nebo nehodlá sjíždět stále stejný, krátký svah, musí do zahraničí.

Druhý je hojný výskyt Čehůnů. Jde o zvláštní druh lidí, kteří zneprjemňují ostatním pobyt na horách. Vyznačující se předbíháním u vleků, bezohledností k ostatním lyžařům (vlastní i svých nevychovaných dětí), rychlou jízdou v místě dojezdu, požíváním alkoholu, řvaním a poleháváním uprostřed sjezdovky. Po pravdě řečeno, ono to polehávání je celosvětově rozšířený zvyk "pravých snowbordáků", kteří si takto koledují o zaseknutí lyží do hlavy nebo do ledvin. Nebezpečné chování Čehůnů nechává provozovatele místních ski areálů naprosto v klidu. Přitom odrazuje spořádané turisty, hlavně kvůli obavám o děti, od pobytu v Česku a vede k jejich odlivu do zahraničí.

Zásadní a hlavní brzdou turistického rozvoje představuje tristní úroveň místních služeb. Parkovací plochy u sjezdovek jsou většinou placené a je jich nedostatek. U vleků se stále tvoří fronty, takže ze čtyř hodin strávíte tři hodiny čekáním a ke všemu provozovatelé sjezdovek neprojevují žádnou snahu, zábranami, nástupními koridory, řešit předbíhání Čehůnů. Zřejmě čekají, že si lyžaři vše vyřídí mezi sebou, pěstmi a špicemi hůlek. Tzv. právo první noci nikdy neexistovalo, ale některé areály stále vydávají přednostní jízdenky opravňující vyvolené k přednostní jízdě před plebsem. Českým koloritem je neochotná a sprostá obsluha vleků, která nepodá a neodmete sedačky a nezpomalí lanovku, když vidí děti. Vlekaři jsou zalezlí ve svých boudách nebo se opírají o zábradlí, zevlují a zřejmě čekají na noční pařbu s kursem studentek. Lyžařské svahy jsou neupravené, a že by někdo jezdil rolbou přes noc (spíše vás rolba přejeďe uprostřed dne), aby ráno byl všude „manchester“? Jak praví klasik, „kruci, přeci nejsme stroje“. Okolo sjezdových tratí je rozmístěno minimum zábran a ochranných sítí, nikdo nedbá na dodržování pořádku a eliminaci opilců na svahu. Za to se provozovatelé vleků zaměřili na znemožnění přeprave permanentek. Razí zásadu „když už si to koupíš, tak nám neutčeš“. Za tímto účelem bezostyšně nakládají s osobními údaji zákazníků, včetně počítačového zpracování fotografií. V zahraničí jsou okolo sjezdovek a v každé restauraci k použití

zdarma navoněné, prostorné toalety, kde hraje hudba. V Česku, pokud máte štěstí a toaletu najdete, se za peníze dočkáte zařízení z doby socialismu, bez mýdla, ručníků, toaletního papíru a teplé vody.

I když se Česká národní banka snažila zdražit pobyt v zahraničí seč mohla (zde o škodlivosti tzv. měnových intervencí), průměrná cena celodenního lyžování v Rakouských Alpách nebo Dolomitech se pohybuje do 1000 korun, a to dítě do 6 let je většinou zdarma. Součástí skipasu jsou často i další atrakce, jako bruslení, vstup do lázní či snowparky. Každý necht' si srovná, kolik platil za denní permanentku v Česku.

Kapacita restaurací na českých horách nedostačuje, ceny jsou zahraniční, úroveň uboze tuzemská, personál neochotný, otrávený, dávající najevo, že vás, jako plebs obsluhuje jen tak nedopatřením, před odjezdem do Hollywoodu a převzetí hlavní role ve filmu. V Česku je železným pravidlem, že v pohostinství nepracuje majitel a jeho rodina. Skoro vždy si jedná o zaměstnance a pan majitel by nejraději chodil do kasy jen pro peníze. Podnikatelé mají také naprosto pomýlenou představu, že když pracovníka někam postaví, tak ten ví co má dělat. Stačila by přitom tenká brožurka ve formě komiksu obsahující několik příkázání:

- 1) při příchodu zákazníka srozumitelně pozdrav,
- 2) usměj se,
- 3) dívej se do očí,
- 4) nevtíravě nabídni služby,
- 5) oblékat se budeš do firemního oblečení (jinak než zákazník),
- 6) slušně se rozluč,
- 7) nevybavuj se v práci se známými a také vypni mobil.

Národnost obsluhy lze opravdu poznat podle chování. Když přijdete v Rakousku do restaurace a zarazí vás nevlídnost obsluhy, většinou zjistíte, že mluví česky. V Itálii vidíte, jak majitel sbírá na zemi cigaretové špačky nebo po hostech uklízí použité nádobí a přitom si zpívá.

V zahraničí také narazíte nevychované, grobiány, problémy s obsluhou, ale četnost výskytu je daleko nižší. S ohledem na cenu, úroveň služeb a bezpečnost, nejsou české hory ani alternativou lyžování na kopečku za domem. Jet do Špindlerova Mlýna, tohoto českého Soči, aby člověk viděl „celebritky“ a "polobritky" typu hvězdiček showbyznysu a politických mafiánů

Daňoví poplatníci platí státním úředníkům nejrůznější obkurní agentury na podporu cestovního ruchu, ale pokud samozřejmou součástí místních služeb nebude pozdrav a úsměv, je to všechno zbytečné. Takže milí provozovatelé tuzemských lyžařských areálů, ale i obchodů, restaurací....., všude dobře, tak co tady.

Proč v zimě ne/jezdit do českých hor

VILÉM
BARÁK
publicista

V minulé sezoně vlivem příznivé zimy přijelo do českých hor v meziročním srovnání o 10 procent více návštěvníků. Provozovatelé tuzemských skiareálů by neměli usnout na vavřínech, ale stále hledat možnosti, jak přitáhnout do svých areálů více turistů. Překážky, před nimiž stojí, jsou celkem tři.

První je nízká nadmořská výška našich hor a omezená velikost zimních středisek. Sjezdovky nikdy nedosáhnou délky obvyklé v Dolomitech nebo rakouských Alpách. Kdo se chce kochat pohledem na skalnaté štíty hor nebo nehodlá sjíždět

stále stejný, krátký svah, vyrazí do zahraničí. S tímto objektivně nejde nic dělat.

Dalším problémem českých hor je hojný výskyt Čehůnů. Jde o zvláštní druh lidí, kteří ostatním znepříjemňují pobyt na horách. Vyznačují se předbíháním u vleků, bezohledností k ostatním lyžařům a poleháváním uprostřed sjezdovky, kde si koledují o zaseknutí lyží do hlavy nebo ledvín. Problém samozřejmě bude mít ten, kdo do nich najede. Chování Čehůnů, hlavně kvůli obavám o bezpečnost dětí, odrazuje spořádané turisty od pobytu v Česku a vede k jejich odlivu do zahraničí.

Zásadní brzdou tuzemského turistického rozvoje je ale tristní úroveň místních služeb. Parkovací plochy u sjezdovek jsou převážně placené, a hlavně je jich nedostatek. U vleků se 24 let po revoluci stále

tvoří fronty a provozovatelé neprojevují snahu alespoň technickými prostředky řešit předbíhání Čehůnů. Zřejmě čekají, že si lyžaři vše vyřídí mezi sebou, pěstmi a špicemi hůlek. Některé areály stále vydávají skipasy opravňující vyvolené k přednostní jízdě před plebsem.

Českým koloritem je přidrslá obsluha vleků, která nepodá a neodmete sedačky, a i když vidí děti, lanovku nezpomalí. Vlekaři jsou zalezlí ve svých boudách nebo se opírají o zábradlí, zevlují a čekají asi na noční pařbu s kurzem studentek. Lyžařské svahy jsou neupravené, a že by někdo jezdil rolbou přes noc, aby ráno byl všude „manšestr“? Jak pravil klasik, „kruci, přeci nejsme stroje“. Okolo sjezdových tratí stále chybí zachytné sítě a zábrany, nikdo přímo na sjezdovce nedbá na dodržování pořádku

a eliminaci opilců. Za to se provozovatelé vleků v minulé sezoně zaměřili na znemožnění přeprodávání permanentek. Razí zásadu, „když už si to u nás, hlupáčku, koupíš, tak nám neutečeš“, a za tímto účelem bezostyšně nakládají s osobními údaji zákazníků.

Podnikání postavené na omylu

Na rozdíl od Česka jsou v zahraničí samozřejmostí čisté, navoněné, prostorné toalety, kde hraje hudba, a to v dostatečném počtu a k použití zdarma. Když se u nás chcete najíst, restaurace mají ceny zahraniční, ale úroveň uboze tuzemskou. Kolem se plouží zachmuřený personál, ze kterého vyzraňuje znechucení z práce, kterou dělá. Naproti tomu v Itálii na vlastní oči vidíte, jak sám majitel sbírá na zemi cigaretové špačky nebo po hostech uklízí použité nádobí a přitom si zpívá.

V Česku je pravidlem, že „správný“ hostinský (ani jeho rodina) v hospodě nepracuje, ale pouze si chodí pro peníze. Své podnikání zároveň staví na omylu, že zaměstnanec sám ví, co má dělat. Stačilo by přitom ze strany majitelů trvat na dodržování několika zásad, např. „při příchodu zákazníka pozdrav“, „usmívej se“, „dívej se do očí“, „buď oblečený ve firemním stejnozkroji“, „slušně se rozluč“, „v práci nediskutuj se známými a netelefonuj“.

Jinak průměrná cena celodenního lyžování v Rakouských Alpách nebo Dolomitech se pohybuje do 1000 korun, a to dítě do šesti let je většinou zdarma. Součástí skipasu jsou často i další atrakce, jako bruslení, vstup do lázní či snowparky. Každý nechť si srovná, kolik platí za denní permanentku v Česku.

V zahraničí samozřejmě také

narazíte na popsané problémy, ale četnost výskytu je daleko nižší. Po vyhodnocení ceny, úrovně poskytovaných služeb a bezpečnosti, jsou české hory zatím alternativou na nejvyšší pro lyžování na stráni za domem, ale nic více. A jet do Špindlerova Mlýna, přesněji českého Soči, aby člověk viděl „celebrity“ a politické mafiány, tak to je lepší vyrazit na výlet přímo s cestovní kanceláří CorruptTour.

Daňoví poplatníci platí státním úředníkům nejrůznější obskurní programy na tzv. podporu cestovního ruchu. Pokud součástí tuzemských služeb nebude pozdrav a úsměv, je všechno zbytečné. Takže milí provozovatelé tuzemských lyžařských areálů, obchodů a restaurací. V prosinci se vás návštěvníci hor zeptají, co jste dělali v létě. Pokud nepocítíte změnu, mohou si říci, „všude dobře, tak co tady“.